

CONSIDERAȚII PRELIMINARE PRIVIND ȘITUL FORTIFICAT DIN EPOCA FIERULUI CLIMĂUȚII DE JOS VIII „PE HOLM” (R-L ȘOLDĂNEȘTI, R. MOLDOVA)

CZU:902/903”638”

Andrei COROBCEAN

Facultatea de Istorie și Filozofie, Universitatea de Stat din Moldova; Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”; Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale, Chișinău, Rep. Moldova;
andrei.corobcean@gmail.com

Ion CIOBANU

Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”; Agenția Națională Arheologică; Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale, Chișinău, Rep. Moldova;
archaeologymoldova@gmail.com

Irina BRICEAG

Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”; Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale, Chișinău, Rep. Moldova;
irina.briceag@gmail.com

Alexandru NICOLAESCU

Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”; Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale, Chișinău, Rep. Moldova;
elzero5225@yahoo.com

Amplasat pe un promontoriu stâncos, cu malurile abrupte din trei părți, de pe partea dreaptă a defileului format de valea râulețului Cușmirca, la o distanță de cca 0,5 km spre est, de localitatea eponimă din raionul Șoldănești, situl Climăuții de Jos VIII „Pe Holm” reprezintă o așezare fortificată în parte de sud-est, printr-un val și șanț adiacent. Valul de apărare a fost în mare parte distrus de lucrările agricole, fiind mai bine păstrat la extremități, în zona împădurită. Așezarea are o suprafață estimată de cca 2,6 ha, din care o parte se află în zona împădurită a promontoriului, iar cealaltă – pe terenul arabil. La marginea de nord-vest, care prezintă un platou mai înalt, a fost sesizat un al doilea val de pământ, care înscrie o incintă de cca 0,40 ha. Fiind descoperit în anul 2018, situl a fost cercetat prin câteva sondaje în anii 2019-2022, suprafața totală investigată însumând 93 mp. Aceasta a vizat sectorul central și de nord-vest al așezării, zona cultivată fiind deocamdată supusă doar cercetărilor de suprafață.

Consistența și grosimea stratului cultural s-a constatat a fi diferită: dacă în zona centrală a sitului acesta este mai sărac și atinge o grosime de până la 60 cm, în cea de nord-vest stratul cultural s-a dovedit a fi mai bogat, ajungând la o grosime de până la 1 m. Deocamdată doar în cel din urmă sector au fost descoperite complexe arheologice reprezentate de gropi. Săpăturile efectuate în acest sector, au confirmat existența unui val și șanț, care îl delimitează de restul sitului.

Materialele descoperite prin cercetări de suprafață și săpături relevă predominarea netă a vestigiilor care, după caracteristicile tehnologico-stilistice, se încadrează în cadrul culturii getice din al treilea sfert al mileniului I a. Chr. În favoarea acestei datări probează și fragmentele de amfore grecești, printre care și unul purtând o șampilă englică de Heraclea Pontică, datând din prima jumătate a sec. IV a. Chr. Astfel, situl se înscrie în șirul așezărilor fortificate getice din regiunea Nistrului Mijlociu. În același timp, este important de menționat faptul că au fost identificate, deși în număr redus, și vestigii din alte epoci – Eneolitică și Medievală. Evident, gradul incipient al investigațiilor nu permite, deocamdată, afirmații sigure privind caracterul și funcționalitatea sitului, fapt care va fi posibil prin cercetări viitoare.